

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

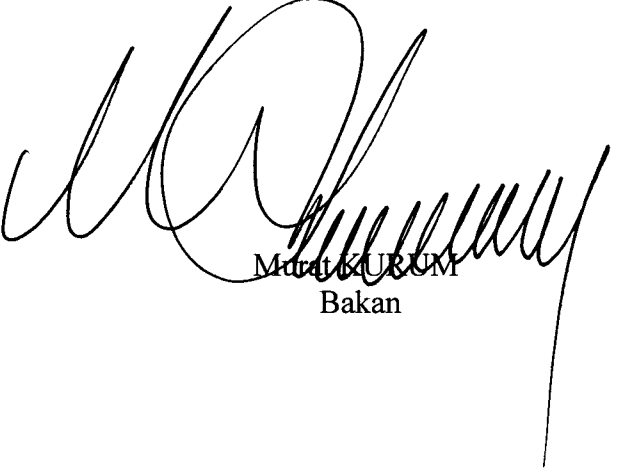
Sayı :30824082-610 - 15270354
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

3 0 Mart 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

7/36984
58

**HAKKÂRİ MİLLETVEKİLİ
SAYIN ÖZNUR BARTİN'İN
TBMM 7/36984 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Hakkâri İlimiz Derecik İlçesi'ne bağlı Samanlı (Mavan) Köyü'nün Aydınlık (Bazgira) Mezrası, yaklaşık 15 haneden oluşan dağlık bir kırsal yerleşimdir. Mezra yurttaşları uzun süredir temel kamu hizmetlerine erişememekte; özellikle yol, içme suyu, altyapı, sağlık ve eğitim olanaklarına ulaşım gibi en temel gereksinimler bakımından ciddi mağduriyet yaşamaktadır.

Mezraya ulaşımı sağlayan yaklaşık 4 kilometrelik yolun büyük bölümü hâlâ toprak (kil) zemindedir. Mevsimsel yağışlarda çamura dönüşen yol, ulaşımı ciddi biçimde kısıtlamakta, çoğu zaman tamamen kesintiye uğratmaktadır. Kış aylarında kar nedeniyle mezra ile köy merkezi arasındaki ulaşım günlerce aksamakta, yurttaşlar kamu hizmetlerine erişememektedir.

Aydınlık (Bazgira) Mezrası'nda içme suyu hattı bulunmamakta, yurttaşlar kendi açtıkları kuyularla su temin etmektedir. Ancak açılan kuyuların önemli kısmı kuruma riski taşımakta; haneler düzenli, sağlıklı ve sürdürülebilir suya erişim sağlayamamaktadır. İçme suyunun kesintisiz ve güvenli erişimi Anayasa, ulusal mevzuat ve uluslararası insan hakları normları gereği sosyal devletin temel yükümlülüğüdür.

Türkiye'de köy ve mezra altyapılarının güçlendirilmesi için yürütülen KÖYDEŞ Projesi, kırsal alanlara içme suyu, yol, kanalizasyon ve temel altyapı hizmetleri götürmeyi hedeflemektedir. Proje için her yıl önemli bütçeler ayrılmasına rağmen, Hakkâri'nin birçok mezrasında olduğu gibi Aydınlık (Bazgira) Mezrası'nda da yol ve su altyapısına ilişkin somut bir ilerleme sağlanamamıştır. Merkezi hükümet ile yerel idareler arasındaki koordinasyon eksikliği, bürokratik gecikmeler, kaynak dağılımındaki adaletsizlikler ve kırsal alanlara eşit hizmet sunulamaması bu durumu daha da derinleştirmektedir.

Hakkâri'nin coğrafi koşulları ve mezra sayısının çok olması, planlama ve yatırım süreçlerinde özel bir yaklaşım gerektirmektedir. Buna karşın, mezraların önemli bir kısmı hâlâ temel altyapı yoksunluğu ile karşı karşıyadır. Bu gerçeklik, bölgesel eşitsizliği derinleştirmekte, yurttaşların devletten aldığı hizmette adalet ilkesinin zedelenmesine yol açmaktadır. Aydınlık (Bazgira) Mezrası'nın yaşadığı sorunlar münferit değildir; Hakkâri'nin birçok köy ve mezrasında benzer tablo vardır. Bu durum hem kamu kaynaklarının kullanımına hem de kırsal kalkınma politikalarının etkinliğine dair kapsamlı bir denetimi gerekli kılmaktadır. Bu nedenle, mezrada yaşayan yurttaşların temel hizmetlere erişimini sağlamak, kamu yönetimi açısından gecikmiş bir yükümlülüğün yerine getirilmesine katkı sunacak; ayrıca bölgede yaşayan yurttaşların yaşam kalitesini yükseltecektir.

Bu bağlamda;

- 1) Samanlı (Mavan) Köyü'nün Aydınlık (Bazgira) Mezrası için yol iyileştirme veya asfaltlama çalışmaları herhangi bir yatırım programına alınmış mıdır? Alınmışsa başlangıç ve tamamlanma tarihleri nedir?
- 2) Mezra yolunun mevcut durumu (toprak yapısı, eğim, yıllık bakım ihtiyacı, ulaşım kesinti süreleri) ile ilgili Bakanlığınız tarafından hazırlanmış güncel bir teknik rapor veya fizibilite çalışması bulunmakta mıdır?
- 3) Yolun iyileştirilmemesinin gerekçesi nedir? Teknik, bütçesel veya idari bir engel bulunmakta mıdır?
- 4) İçme suyu hattının bulunmaması nedeniyle yaşanan mağduriyetler Bakanlığınıza iletilmiş midir? İletilmişse yürütülen işlem nedir?

- 5)Aydınlık (Bazgira) Mezrası'na içme suyu şebekesi kurulması için herhangi bir yatırım programı oluşturulmuş mudur? Oluşturulduysa bütçe ve uygulama takvimi nedir?
- 6)Hakkâri ilinde kaç köy ve mezra hâlen içme suyu ve yol altyapısına tam erişememektedir? Bu yerleşimlerin listesi ve güncel yatırım planları nelerdir?

CEVAPLAR

Köylerin Altyapısının Desteklenmesi (KÖYDES) Projesi kapsamında oluşturulacak projelerin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı Kararı ile belirlenmekte ve bu projeler büyükşehir olmayan illerde Vali ve kaymakamlar tarafından köylerin ihtiyaçlarına yönelik belirlenmektedir. Projelere dair bütün iş ve işlemler, il özel idareleri ve köylere hizmet götürme birlikleri tarafından yürütülmektedir. Bu proje dışında il özel idareleri ve köylere hizmet götürme birliklerinin kendi imkân ve bütçeleri ile yaptıkları yatırımlar dâhil değildir.

Ayrıca, KÖYDES Projesi kapsamında 2005 yılından itibaren Hakkâri iline yapılan projeler, ilin göndermiş olduğu proje izlemelerinden alınarak oluşturulmuştur.

Bu itibarla, KÖYDES Projesi kapsamında 2005-2025 yıllarında, Hakkâri iline toplam 625.197.929 TL ödenek gönderilmiştir. 2025 yılında 108.424.075 TL ödenek tahsis edilmiştir.

Hakkâri ilinin toplam köy yolu 2.523 kilometre olup Proje kapsamında köy yollarında; 744 kilometre asfalt yol, 1.026 kilometre stabilize yol, 13 kilometre beton yol, 463 kilometre onarım, 194 kilometre tesviye, 542.440 metrekare parke taşı yapılmıştır.

Sanat yapısı olarak; 136 adet köprü ve 4.449 adet menfez tamamlanmıştır.

Hakkâri ili 363 köy ve bağlısı yeterli içme suyuna sahiptir. Proje kapsamında; içme suyu bulunmayan 78 köy ve bağlısına içme suyu tesisi kazandırılmış ve 645 köy ve bağlı yerleşimlerinin içme suyu tesisleri yenilenmiştir. Sulama sektöründe ise 2 gölet ve 64 sulama tesisi ile 855 hektar alana hizmet götürülmüş ve bu hizmetlerden 5.169 çiftçi ailesinin yararlanması sağlanmıştır. Atık su toplama işlerinde 5 köy ve bağlısında 1 adet atık su projesi yapılarak 7.536 vatandaşa hizmet götürülmüştür.